

Äldrenämnden

Tid: Torsdagen den 21 mars 2024 kl. 08:30-14.58, ajournering
14.34-14.36

Plats: Esplanaden, Länken, Stadshuset

Beslutande: Carin Nilsson (S), ordförande
Veronica Kerr (KD), 1:e vice ordförande
Rebecca Sellstedt (V), tjug. ers. för Åsa Bäckström (V)
Fredrik Valham (S)
Anneli Andersson (S) §§ 28–32
Anneli Jonsson (S) tjug. ers. för Anneli Andersson (S) §§ 34–39
Robin Enander (S)
Ronny Kassman (S), tjug. ers. för Jennifer Kungsman (S)
Lotta Holmberg (M)
Åke Gustafsson (C)
Anneli Hägglund (MP)
Marianne Normark (L)

Övriga deltagare: Se sidan tre

Utses att justera: Veronica Kerr (KD), tisdagen den 26/3 kl. 10.00

Sekreterare: Elektronisk underskrift §§ 28–32, 34–39
Rosa Norberg, nämndsekreterare

Ordförande: Elektronisk underskrift
Carin Nilsson

Justerare: Elektronisk underskrift
Veronica Kerr

Umeå kommun
Äldrenämnden

Sammanträdesprotokoll
2024-03-21

BEVIS

Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag

Organ:	Äldrenämnden
Sammanträdesdatum:	2024-03-21
Anslaget har satts upp:	2024-03-27
Anslaget tas ner:	2024-04-23
Förvaringsplats:	Skolgatan 31A, Stadshuset
Underskrift: Rosa Norberg

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Anneli Jonsson (S) §§ 28-32

Saleh Saleh (S)

Mia Winroth (M) §§ 28-32

Arvin Björkgren (M) §§ 28-32

Berit Edvardsson (V)

Badro Laajab (L) §§ 28-32

Tomas Westerström (AP)

Tjänstepersoner

Anna Karlander, kanslichef

Camilla Söderlund, kommunikatör

Rosa Norberg, nämndsekreterare

Anna Rönnberg, digitaliseringshandledare §§ 28-29

David Wigertsson, digitaliseringshandledare §§ 28-29

Maria Öhman, enhetschef §§§ 28-29

Maria Wåhlin, samordnare § 29

Cecilia Gustafsson, kulturkonsulent § 30

Fredrik Holmgren, säkerhetssamordnare § 31

Caisa Siikavaara, säkerhetssamordnare § 31

Anna Bergström, kvalitetschef §§ 28-32, 34-39

Carina Nylander, ekonomichef §§ 28-32, 34-39

Charlotta Lindqvist Barsk, verksamhetschef Vård- och omsorgsboende §§
32, 34

Susanna Stenlund, verksamhetschef Utredning äldre § 35

§ 28

Godkännande av dagordning

Beslut

Äldrenämnden godkänner dagordningen med tillägg av en övrig information från Carin Nilsson (S) och övriga frågor från Rebecca Sellstedt (V) och Veronica Kerr (KD).

§ 29

Diarienum: ÄN-2024/00016

Månadens goda exempel

Beslut

Äldrenämnden har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Anna Rönnberg, digitaliseringshandledare, David Wigertsson, digitaliseringshandledare, Maria Wåhlin, samordnare Seniortorget och Maria Öhman, enhetschef, presenterar månadens goda exempel till nämnden. Denna månad är Din kommunala hemtjänsts digitaliseringshandledare utvalda till det goda exemplet.

Hemtjänstens digitaliseringshandledare och Seniortorget personal finns på plats på Seniortorget varje onsdag och hjälper seniorer med digitala och tekniska frågor. Många av besökarna är återkommande och personalen beskriver att det skapas en öppen atmosfär i mötet med andra som sitter med samma frågor. Deras arbete bidrar till att minska osäkerheten kring digitala och tekniska frågor vilket bidrar till en ökad självständighet för äldre. Mer information finns på kommunens hemsida: [Seniortorget - Umeå kommun \(umea.se\)](https://www.umea.se)

§ 30

Diarienum: ÄN-2024/00015

Information om kultur för seniorer**Beslut**

Äldrenämnden har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Cecilia Gustafsson, kulturkonsulent, informerar äldrenämnden om kultur för seniorer. Kultur för seniorer startade år 2000 och är en del av kulturförvaltningen på Umeå kommun. Verksamheten arrangerar olika evenemang och aktiviteter för seniorer. Mer information finns på kommunens hemsida: [Kultur för seniorer - Umeå kommun \(umea.se\)](https://www.umea.se/kultur-for-seniorer)

§ 31

Diarienumr: ÄN-2024/00015

Information om välfärds kriminalitet**Beslut**

Äldrenämnden har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Fredrik Holmgren, säkerhetssamordnare, och Caisa Siikavaara, säkerhetssamordnare, delger äldrenämnden en analys av nuläget och framtiden kopplat till hur kommuner, regioner och myndighetsvärlden arbetar för att förebygga välfärds kriminalitet.

§ 32

Diarienumr: ÄN-2024/00003

Ekonomirapport t.o.m. februari 2024**Beslut**

Äldrenämnden godkänner ekonomirapporten t.o.m. februari 2024.

Ärendebeskrivning**Sammanfattning**

Under perioden januari till februari har nämnden erhållit intäkter, riktade och generella bidrag om totalt 49,6 mnkr. Det är en ökning med 3% jämfört med samma period år 2023. Intäkterna som består av; avgifter och hyror till medborgare enligt maxtaxan och verksamhetsförsäljning, uppgår till totalt 19,3 mnkr, jämfört med februari 2023 är det en ökning med 6%. Statliga bidrag enligt regeringsbeslut uppgår till 20,3 mnkr, ligger på samma nivå som motsvarande period år 2023.

Bidragen som erhållits för perioden är äldreomsorgssatsning, äldreomsorgslyftet, god och nära vård, och andel prestationsbaserat bidrag inkom år 2023 för minskning av timlöner och ökning av sjuksköterskor.

Verksamhetens totala kostnader uppgår till 268,8 mnkr under perioden och är en ökning med 3% jämfört med samma period föregående år.

Personalkostnaderna utgör den betydande delen med 208,6 mnkr och visar på liknande andel av totalkostnaderna (78%) som under år 2023.

Jämförelse med föregående år samma period, visar att personalkostnader ökat med 2%, föregående år visade om en ökning på 9% för samma period. Orsakerna till förändringen är framför allt semesterlönekostnader och redovisningen av de, men också en minskning av kostnader för månadslöner jämfört med föregående år. Övertidskostnader har halverats jämfört med samma period föregående år. Trolig orsak är att skärpning kring dygnsvilan minskar övertidsarbete då det försvårar schemaläggning och leder till konsekvenser som blir negativa för kollegor.

Övriga driftskostnader utgör 25,5 mnkr eller 9% av totala verksamhetskostnader och ligger något över andel av verksamhetens kostnader för föregående år som var 7%. Övriga driftskostnader har ökat med 7% jämfört med samma period föregående år. Orsakerna är att

kostnaderna under 2023 generellt ökat med anledning av inflationen och kriget i Ukraina. Prisökningarna är högst vid inköp av bland annat hygien och sjukvårdsmaterial samt livsmedel och transport. En ökning av kostnader för inköp och förhyrning av hjälpmedel, finns också med i kostnadsökningarna.

Köp av huvudverksamhet uppgår till 36,7 mnkr och utgör 13% av totala verksamhetskostnader de har ökat med 9% sedan föregående år samma period. Orsakerna till ökningen beror dels på att antal utförda timmar har ökat och ersättningarnas indexökning.

Nämndens nettokostnader under perioden uppgår till 223,8 mnkr, det är en ökning med 3%, jämfört med samma period föregående år.

Ackumulerat utfall/resultat per februari år 2024 innebär att 100 % av budgeterat resultat har nyttjats, budget 219,3 mnkr utfall 219,3 mnkr.

Nämndens budgetavvikelse för perioden januari år 2024 är +0,03 mnkr är att jämföra med samma period år 2023 då avvikelsen var -3,9 mnkr.

Avvikelsen beror på att prisdifferens på semesterlön har reglerats inom samtliga verksamheter och att kostnaderna inom hemtjänst och hemsjukvård samt vård- och omsorgsboende inklusive hälso- och sjukvård, är högre än budgeterat. En del i det ackumulerade resultatet beror på utbetalning av OB ersättningar och timlöner som avser december år 2023 där antalet "röda dagar" var fler än föregående år.

Ackumulerat resultat (mnkr)	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Prognos	Årsbudget	Verksamhetens andel % av total årsbudget
1. Nämnd- styrelseverksamhet	0,0	0,0											0,0	2,6	0%
2. Hemtjänst i ordinarie boende över/under 65 år	-3,3	-4,1											-26,0	490,5	37%
-varav dagverksamhet i ordinarie boende	0,0	-0,2											0,0	12,0	
- varav hälso- och sjukvård i hemmet	-1,1	-1,9											-7,0	106,1	
3. Vård- och omsorgsboende inkl korttidsboende	-1,4	1,8											3,0	739,9	55%
- varav korttidsboende	-0,7	-0,7											-1,0	65,3	
- varav hälso- och sjukvård särskilt boende	-0,5	-0,8											-3,0	123,7	
4. Öppen verksamhet ej bistånd	0,0	-0,3											0,0	11,0	1%
5. Gemensamma kostnader och handläggare myndighet	1,8	2,5											15,0	90,4	7%
Ackumulerad budgetavvikelse 2024	-3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-8,0	1 334,3	100%
Ackumulerad budgetavvikelse 2023	-1,0	-3,9	3,2	3,2	3,4	-4,1	-2,2	23,1	26,9	18,1	-0,6	0,3	-5,0		

Nämnd och styrelseverksamhet

Arvoden har betalats enligt plan. Budgetavvikelse efter februari 0,0 mnkr och årsprognosen bedöms till 0 mnkr.

Hemtjänst i ordinärt boende inkl. Hälso- och sjukvård i hemmet (hemsjukvård)

Budgetavvikelsen för hemtjänsten inklusive hemsjukvård är -4,1 mnkr och är en svag förbättring den sista månaden, jämfört med budgetavvikelse för var och en av de sista 3 månaderna år 2023. I resultatet ingår verksamheten "Din kommunala hemtjänst", ersättning till 8 st LOV-utförare samt kostnader för hemsjukvård och biståndsbedömning i ordinärt boende. Förändringen beror till en del på lönekostnader inom din kommunala hemtjänst och hemsjukvården och främst OB ersättningar och timlöner från december har betalats ut i januari. Därtill syns en fortsatt ökning av timmar och antal individer. Antal timmar per månad har ökat jämfört med samma period år 2023. En orsak är att patienter blir utskrivningsklara i tidigare skede från slutet vården, det i sin tur medför att personer har ett ökat behov av stöd i samband med utskrivning och har således större behov av hemtjänst och hemsjukvård. Kostnader för personal har ökat med 6% inom DKH och 9% HSL jämfört med samma period föregående år. Övriga verksamhetskostnader bland annat hygien- och sjukvårdsmaterial, hjälpmedel samt bilar till personalen för transport mellan brukarna inom "Din kommunala hemtjänst" och hemsjukvården har ökat med 22%, jämfört med föregående år samma period. Orsakerna till ökningen är fler ärenden och inflationen.

Köp av huvudverksamhet inom hemtjänst inkl. hemsjukvård totalt, har ökat med 7%.

Din kommunala hemtjänst redovisar en budgetavvikelse om -2,0 mnkr, dagverksamhet -0,2 mnkr och hälso- och sjukvård i hemmet -1,9 mnkr. Årsprognosen för hemtjänst i ordinärt boende inklusive hälso- och sjukvård i hemmet året, bedöms till ett underskott och en budgetavvikelse om totalt -26,0 mnkr, varav hälso- och sjukvården (hemsjukvård) bedöms till -7,0 mnkr. Prognosen och utfallet utgår från att antalet timmar med stöd i förebyggande insatser ökar, men att vårdtyngden till viss del stabiliseras till en budgeterad snittnivå under året och att lönekostnaderna ligger kvar på ungefär samma nivå under året.

Vård- och omsorgsboende inkl. korttidsboende och Hälso- och sjukvård

Överskott, i jämförelse med budget, under perioden om totalt +1,8 mnkr. I budgetavvikelsen ingår förutom vård- och omsorgsboende (särskilt boende) även korttidsboende och hälso- och sjukvård inom vård- och omsorgsboende. Förändring från negativ föregående månad till positiv avvikelse genom stor påverkan från redovisning av semesterlönekostnader. Av det totala överskottet mot budget redovisar särskilt boende en budgetavvikelse om +3,4 mnkr och korttidsboendeplatserna är fyllda och redovisar en negativ budgetavvikelse, -0,7 mnkr. Utmaningar inom vård- och omsorgsboende är ökade kostnader för livsmedel, ökning från föregående år 22%, innebär en ökning även sedan föregående månad. Inom hälso- och sjukvården krävs mer avancerade insatser och nettokostnaderna överstiger budget för perioden, en budgetavvikelse om -0,8 mnkr för perioden. I underskottet ingår kostnader för hygien- och sjukvårdsmaterial som har ökat med 23% jämfört med föregående år samma period, en minskning från föregående månad. Trots uppräkningsavvikelse mot budget med ett högre index för dessa kostnader redovisas ett underskott. Lönekostnaderna för hela vård- och omsorgsboende verksamheten ligger på samma nivå jämfört med samma period föregående år. Ambitionen med att fortsätta implementering av trygghetsskapande teknik kommer att fortgå under året, i fokus är såväl vård- och omsorgsboenden som hälso- och sjukvård. Prognos för året bedöms till en positiv budgetavvikelse om +3,0 mnkr och utgår från att vård och omsorgsboenden, kommer att minska kostnaderna på grund av att färre platser är nyttjade. Hälso- och sjukvården har utmaningar med anledning av kostnadsökningar som beror på inflationen. Verkställandet av nytt korttidsboende och ökat behov samt rekryteringsutmaningar kommer ge avtryck.

Öppen verksamhet ej bistånd

Ingen budgetavvikelse för perioden beror på utökad budget för preventionsarbete, med arbetsterapeuter och sjukgymnast medverkande i insatsbedömningar. Prognos för året var 0,0 mnkr i förhållande till budget.

Gemensamma kostnader och handläggare myndighet

Överskottet mot budget för gemensamma kostnader +2,5 mnkr, beror på att balanserade bidrag har resultatförts men kostnaderna kommer succesivt under året. Trots förstärkningen av bidrag, är bedömningen att överskottet kommer att minska. Orsaken är satsningar under året och kostnader för det nya verksamhetssystem som börjat införas. Årsprognos bedöms till +15,0 mnkr.

Budgetavvikelse om 0,0 mnkr och årsprognosen på -8,0 mnkr

Det bedömda underskottet mot budget, vid årets slut för nämnden totalt, utgår från att verksamheten fortsatt kommer att ha större kostnader än budget på grund av volymökningar och ökade kostnader för övrig drift. Löneindexökningar enligt avtal kommer troligtvis bli högre än bedömt i budget och leder till ökade kostnader. Sommarlönebonusar kommer liksom tidigare år att utbetalas till medarbetare vid oktoberlönen. Statliga bidrag fördelas jämnt under året och det förebyggande arbetet med bland annat trygghetsskapande teknik och nytt verksamhetssystem fortgår under året. Uppstart av införande nytt verksamhetssystem bedöms ge ett underskott för året.

Investeringsplan

Investeringsbudgeten för utrustning och inventarier kommer att förbrukas i sin helhet under året i koppling till. Resultat för januari är en budgetavvikelse om 3,7 mnkr. Det är framför allt planerade investeringar för inventarier och utrustning vid inflyttning till nytt vård- och omsorgsboende på Västteg som utgör en stor del. Men även framskjutna lokaler för hemtjänst och hemsjukvård som inte kunnat genomföras enligt plan. En ombudgetering om 3,1 mnkr till 2024 har annonserats och kommer att läggas till när beslut fattats. Investeringsbudgeten för välfärdsteknologi, beräknas förbrukas under året och några objekt har påbörjats. Årsprognos i budgetavvikelse 0 mnkr.

Beslutsunderlag

Bildspel – Budgetavvikelse äldrenämnden februari 2024

Beredningsansvariga

Carina Nylander, ekonomichef

§ 34

Diarienumr: ÄN-2024/00077

Omdisponering av lägenheter vård - och omsorgsboende**Beslut**

Äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag till beslut om omdisponeringar av lägenheter.

Ärendebeskrivning

Äldreomsorgsförvaltningen föreslår att stänga två av sex enheter inom ett vård- och omsorgsboende under våren 2024.

Anledningen till den föreslagna nedstängningen är att lägenheter har varit svåra att belägga då hyresgäster tackat nej och att det generellt sett varit ett lägre antal ansökningar om särskilt boende.

Hyresgäster kommer att erbjudas en internflytt inom verksamheten.

Om behov finns kan enheterna öppnas upp igen.

Beslutsunderlag

Omdisponering lägenheter vård- och omsorgsboende

Beredningsansvariga

Charlotta Lindqvist Barsk

Beslutet ska skickas till

Charlotta Lindqvist Barsk

§ 35

Diarienum: ÄN-2024/00071

Information uppföljning hemtjänst**Beslut**

Äldrenämnden godkänner informationen.

Ärendebeskrivning

Utifrån information på äldrenämnden i februari återkommer förvaltningen med en fördjupad beskrivning av incidentrapportering kopplad till uppföljning av hemtjänstbeslut.

Beslutsunderlag

Presentation bildspel

Beredningsansvariga

Susanna Stenlund, verksamhetschef Utredning äldre
Anna Bergström, kvalitetschef

Beslutet ska skickas till

Anna Bergström

§ 36

Diarienumr: ÄN-2024/00079

Plan för uppföljning av externa vård- och omsorgstjänster 2024**Beslut**

Äldrenämnden godkänner plan för uppföljning av externa utförare av vård- och omsorgstjänster 2024 med följande tillägg:

Att det i planen för uppföljning av externa vård- och omsorgstjänster under former för fördjupad avtalsuppföljning förtydligas att det är Umeå kommun som genom ett slumpmässigt urval från den externa utförarens personalregister väljer ut anställda till intervjuer. Detta urval skall endast innefatta personal som har arbetat för utföraren under ett år eller längre.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen ansvarar enligt gällande reglemente för att verkställa kommunens upphandling av varor och tjänster. Kommunstyrelsen är avtalsägare för de avtal som upprättas med externa utförare och Upphandlingsbyrån är den verksamhet som har kommunstyrelsens uppdrag att ansvara för upphandlingsfrågor.

Äldreomsorgsförvaltningen och Upphandlingsbyrån samverkar i uppföljningsarbetet. Avtal om hemtjänst enligt LOV är gemensamma med stöd- och omsorgsförvaltningen och äldreomsorgsförvaltningen har ett samordnande ansvar.

Uppföljningsplanen beskriver ansvarsfördelning och aktivitetsplan för årets uppföljningar samt på vilket sätt uppföljningen ska redovisas till nämnd och återkopplas till kommuninvånarna

Beslutsunderlag

Plan för uppföljning av externa utförare av vård- och omsorgstjänster 2024

Beredningsansvariga

Anna Bergström, kvalitetschef

Beslutet ska skickas till

Anna Bergström, kvalitetschef

Pia Wangbergh, bitr. upphandlingschef

Äldrenämndens beslutsgång**Yrkanden**

Rebecca Sellstedt (V) yrkar enligt följande:

” Den fördjupade uppföljningen av externa utförare inom vård och omsorg består delvis av djupintervjuer som genomförs med personal såväl som ledning. Förfarandet har varit att ledningen hos den externa utföraren själva har valt ut anställda till deltagande i dessa intervjuer. Risken med detta är att kritiska röster inte får komma till tals och att brister i utbildning, kompetens och rutiner inte upptäcks.

Vänsterpartiet yrkar därför

att det i planen för uppföljning av externa vård- och omsorgstjänster under former för fördjupad avtalsuppföljning förtydligas att det är Umeå kommun som genom ett slumpmässigt urval från den externa utförarens personalregister väljer ut anställda till intervjuer. Detta urval skall endast innefatta personal som har arbetat för utföraren under ett år eller längre.”

Ajournering begärs.

Mötet ajourneras kl. 14.34 och återupptas kl. 14.36.

Carin Nilsson (S) yrkar bifall till Sellstedts (V) yrkande.

Veronica Kerr (KD), Lotta Holmberg (M) och Marianne Normark (L) yrkar avslag till Sellstedts (V) yrkande.

Propositionsordning

Ordförande ställer bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut mot avslag och finner att det bifalles.

Ordförande ställer bifall till Sellstedts (V) tilläggsyrkande mot avslag och finner att det bifalles.

Därmed har nämnden beslutat enligt tjänsteskrivelsens förslag till beslut med följande tillägg:

Att det i planen för uppföljning av externa vård- och omsorgstjänster under former för fördjupad avtalsuppföljning förtydligas att det är Umeå kommun som genom ett slumpmässigt urval från den externa utförarens personalregister väljer ut anställda till intervjuer. Detta urval skall endast innefatta personal som har arbetat för utföraren under ett år eller längre.

§ 37

Diarienum: ÄN-2024/00013

Kurser och konferenser äldrenämndens ledamöter 2024

Beslut

Äldrenämnden beslutar att äldrenämndens presidium får delta i Aktuell socialpolitik i Piteå den 14–16 maj 2024.

Ärendebeskrivning

Följande inbjudan till kurser och konferenser har inkommit:

”Aktuell socialpolitik”

Arrangör: Norrbottens Kommuner och Region Västerbotten

Tid: 14–16 maj 2024

Plats: Lydiasalen, Christina kultur, Piteå

Beslutet ska skickas till

Äldrenämndens ledamöter och ersättare

§ 38

Diarienumr: ÄN-2024/00014

**Anmälan av delegerade beslut/anmälningssärenden
mars 2024****Beslut**

Äldrenämnden godkänner redovisningen av anmälningssärendena och de delegerade besluten.

Ärendebeskrivning

Beslut som har tagits på delegation från nämnden och ärenden som ska anmälas till nämnden redovisas nedan, inklusive domar.

Beslutsunderlag**Delegerade beslut**

Ärendenummer	Dokumentrubrik
ÄN-2024/00010	Delegationsbeslut vecka 10

Anmälningssärenden

Ärendenummer	Dokumentrubrik
ÄN-2024/00070	Personuppgiftsbiträdesavtal Medimi AB 2024
ÄN-2024/00072	Personuppgiftsbiträdesavtal Din och min Omsorg AB 2024
ÄN-2024/00074	Personuppgiftsbiträdesavtal Altea omsorg 2024
ÄN-2023/00077	Information från patientnämnden om avslutade ärenden - Information från patientnämnden 2024-02-22
ÄN-2024/00045	Samråd vård och omsorg 2024 - Länssamverkansgruppen 2024-02-23
ÄN-2024/00089	Delegationen för social välfärd och hälsa 2024 - Minnesanteckningar 2024-02-21

Beredningsansvariga

Rosa Norberg, nämndsekreterare

§ 39

Diarienumr: ÄN-2024/00015

Övriga frågor

Carin Nilsson (S) informerar om regionfullmäktiges beslut § 22 2024 att dra in ersättning för Covid-vaccinationer till kommunerna utifrån att Regionen ej längre kommer att erhålla statliga medel för vaccinationerna. Socialcheferna i Västerbotten har föreslagit en hantering av ärendet under 2024 som hanterats inom Samråd vård – och omsorg.

Rebecca Sellstedt (V) ställer en fråga om bakgrunden till informationen som skickats ut från förvaltningen om neddragningar av bemanning på Umeå norra korttidscenter. Charlotta Lindqvist Barsk, verksamhetschef Vård- och omsorgsboende, svarar att anledningen till neddragningarna är att bemanningen är för hög i relation till verksamhetens bemanningsbudget.

Veronica Kerr (KD) ställer en fråga om digitala nattkameror angående hur väl vårdtagare syns i bild. Anna Karlander, kanslichef, svarar att förvaltningen återkommer i frågan till nästkommande nämnd.